

ЧИ ПЕРЕТВОРЯТЬСЯ СТРУМКИ У РІЧКИ?

(Початок – на 1-й стор.)

й свого молока там доволі. Ось офіційні цифри: в рамках угоди про асоціацію з ЄС квоти для України на поставку молока, кисломолочних продуктів становлять усього 8 тисяч тонн, сухого молока, масла – по 1,5 тисячі тонн. Це – для такої аграрної держави! А з 266 підприємств право на поставку продукції до ЄС отримали тільки... 10.

Чи ж буде від цього поголів'я? Ось і на Борзнянщині на початок другого півріччя його поменшало ще на півтори тисячі й налічується всього 9950 голів, у тому числі дійних корів – менше 4,4 тисячі. Це, власне, поголів'я лише двох колишніх колгоспів. І якщо вже вдаватись у порівняння, то в середині 80-х років у районі налічувалось тільки дійних корів (хто стоїть – присядьте!) 24 тисячі. А за часів першого секретаря обкому Леоніда Палажченка, пригадують сьогодні спеціалісти управління АПР, на 100 гектарів сільгоспугідь припадало по стільки ж голів великої рогатої худоби. Це аж надто багато, якщо ще «розкидати» на ті угіддя і свиней, коней, птицю, худобу індексатора. Але то був інший перегин, коли збувати поголів'я заборонялось.

Сьогодні ж, як бачимо, можна все. Тому молочним скотарством у районі займаються всього шість господарств – «Красносільське-молоко»,

«БМ-Агро» (Степанівка), «Прохорське», «СТОВ «Дружба» (Сиволож), ДГ «Іванівка» і «Мрія-С» (Мала Загорівка). Та й то поки що. Бо нібито мають тверді наміри повністю збути худобу в Малій Загорівці, де її було всього 200 голів. Серйозно стояло це питання в Прохорах і Сиволожі. Яким буде остаточне рішення – покаже найближчий час. Правда, кажуть, у господарів виникла ідея в одному з сиволозьких сараїв улаштувати міні-комплекс із сучасним устаткуванням, молокопроводом, щоб продукція була конкурентноздатною. Та все ж прориву в збільшенні поголів'я це не зробить, хоча факт, безумовно, заслуговує на похвалу.

І все ж не тільки низька сортність молока, вкрай обмежена можливість експортувати ставлять галузь під ніж. До її виродження доклали руку керманічі, відмінивши цього року для вітчизняних виробників пільговий режим відшкодування податку на додану вартість, чого так добивався Міжнародний валютний фонд (МВФ). Правда, пільгу замінили дотаціями, але... Як свідчать оприлюднені цифри, наші аграрії отримують підтримку держави в розмірі 1 процента ВВП, а європейські – 5. До того ж і розміри ВВП надто різняться. То, може б, ідучи в Європу, і дбати про вітчизняного виробника по-європейськи? Хотіли б, так Фотій не дає?

Ну, що ж, не вдається вийти на зовнішній ринок, то давайте поглянемо, що робиться на внутрішньому. Невже ми стільки споживаємо молочних продуктів, як колись? Невже в кожного пенсіонера щодня на столі доступні молоко, сир, сметана? Як свідчить порівняльна статистика, наш середній їдець споживає за рік 220 кілограмів молокопродукції, а білоруський – 700... Це – щодо кількості. А про якість судять самі. Тільки судять не про саму якість молокопродуктів, а про те, що туди потрапляє.

Одна жінка в своїй відвертій простоті пасажирів «електрички» просто шокувала. Визбирувала під лавками порожні пляшки. І коли один чоловік подав їй півлітрову, та відсахнулась: «Ой, ні, мені треба «півторашки» для молока!» Чи не в таких, та ще й непомитих пляшках продається молоко на наших базарах? А в магазинах – суцільна хімія, консерванти... І в тридорога!

А чи замислювалися коли владні, регуляторні, координуючі чи які там ще органи або суб'єкти господарювання про забезпечення внутрішнього ринку, наших невибагливих споживачів дешевою натуральною продукцією. Як удома: видоїв, процідив, охолодив, збив масло – пий і їж. Зубожілим верствам населення не треба високих стандартів чи брендівих ма-

рок продукції. Мова може йти тільки про доступне і здорове харчування. Хай би котрийсь переробник спробував просто фасувати незбиране молоко в пляшки, знайдені не в «електричках» і ящиках для сміття. Людям потрібні лише доступна ціна й санітарна захищеність. Саме такої місцевої переробки молочної сировини не вистачає для розширення ринків збуту. Але хто цим займеться?

На сьогодні заготовлею сировини в районі, не враховуючи дрібних закупівельників-індивідуалів, займаються сім підприємств. Крім Куликівського, Ніжинського, Менського, Ічнянського, мають своїх постачальників і заводи з Бурині Сумської області, навіть Київщини й Черкащини. Не від хорошого життя, а від нестачі сировини нишпорять на таких відстанях підприємства. Чи до здешевлення їм своєї продукції, коли з Борзни навіть до найближчого підприємства понад півсотні кілометрів. Хто зрозуміє їх? Хто зрозуміє нас?

Михайло МОСКАЛЕНКО.

Від редакції. Ми маємо намір продовжити тему в одному з найближчих номерів. Але це вже буде більш конкретний погляд на успіхи або проблеми переробника.

ПОВІДОМЛЕННЯ

Згідно з постановою Борзнянської районної виборчої комісії № 10 від 25 травня депутат Пирковський Микола Федорович, обраний від Борзнянської районної організації АПУ, достроково припинив повноваження депутата районної ради у зв'язку з його обранням депутатом Комарівської сільської ОТГ.

Постановою районної виборчої комісії № 11 від 25 травня новообраним депутатом Борзнянської районної ради від Борзнянської районної організації АПУ зареєстровано Чечеля Анатолія Дмитровича, 1968 року народження, освіта вища, закінчив Український Державний аграрний університет, член Аграрної партії України, голова фермерського господарства «Вікторія», одружений, має двох дітей.

В ОБЛАСТІ ФУНКЦІОНУЄ 19 ОТГ

В Україні триває процес децентралізації. На сьогодні вже утворено 413 об'єднаних територіальних громад (ОТГ). В них організовано роботу 39 центрів надання адмінпослуг.

Чернігівщина – третя в рейтингу областей за формуванням об'єднаних територіальних громад: їх уже 19, у яких об'єдналися 248 місцевих рад з 569, що були до початку впровадження реформи, та на території яких проживає 309 тисяч чоловік.

Чекають призначення перших виборів 102 місцеві ради, що утворять ще 12 ОТГ.

Громади отримали повноваження та можливість планувати та реалізовувати різноманітні проекти та програми, що будуть перш за все задовольняти потреби саме населення цієї території за рахунок різноманітних джерел, в тому числі і окремої субвенції на розвиток інфраструктури ОТГ.

У минулому році 5 ОТГ області, які першими пройшли процес створення ще у 2015 році, вже використали 31 мільйон гривень субвенції з держбюджету на формування інфраструктури. Реалізовано 43 проекти на покращення стану об'єктів соціальної інфраструктури. Зміцнюється фінансова незалежність місцевих громад: у цьому році надходження зросли на 33,8% (на 22 мільярда гривень). На реалізацію проектів за рахунок Фонду регіонального розвитку в 2017 році буде спрямовано майже 3,4 мільярда гривень. За рахунок цих коштів в регіонах реалізовуватиметься 767 проектів.

Цьогоріч таку можливість мають ще 16 ОТГ (84,8 мільйона гривень).

Департамент інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю ОДА.

ЙОГО ЗВАЛИ ІВАНОМ...

У кінці березня 1944 року через с. Зеленче на Хмельниччині, де проживали мої рідні, відступали німці. Якоюсь під вечір до нашої хати забіг високого зросту воїн Червоної Армії. Перехоплюючи подих, попросив бабусю врятувати його. Бабуся Федора без роздумів дала йому сорочку і штани дідуса, посадила за жорна молоти. Незабаром заскочили до хати двоє німців і почали питати бабусю і мою малолітню матір, чи не бачили «русиш солдат». Звичайно, бабуся знизала плечима і сказала, що це господар дому, тобто її чоловік. А тут заходить знадвору мій дідусь, Іван Гордійович, у шапці, фуфайці. Німці питають: «Хто це?». І бабуся, щоб урятувати воїна, назвала чоловіка сусідом, який зайшов позичити тютюну. А якби німці перевірили «цього» сусіда, могли б розстріляти всіх. Але бабуся вчинити поіншому не могла.

Коли німці пішли, воїн розповів, що звати його Іваном, що він із Чернігова чи Чернігівщини. У нього вдома залишилась дружина і дочка Люба. У районі Нової Ушиці він був узятий в полон і вимушений разом із німцями відступати. У селі Миньківці йому на плечі звалили ручний кулемет, якого проніс майже 30 кілометрів. Коли німці стали на перепочинок, наказали Івану піти в декілька хат і принести їжу. Не довго думаючи, Іван утік. Через городи, колгоспну ферму забіг до двору мого дідуса Івана Шиндибила і залишився у моїх рідних. А через день у село вступила Червона Армія. До дідуса й бабусі зайшли у двір воїни і зустрілися з Іваном.

Бабуся підсмажила яєчні, нарізала сала, хліба, поставила на стіл пляшку і попросила дочку, мою

матір Галину, піти в хлів і запросити до хати єврейське подружжя Мар'янських. Виявляється, Іван був у них не єдиною врятованою жертвою. Всі дружно сіли за стіл. Настав довгожданий час визволення і свободи!

Попоївши, воїни пішли з Іваном далі звільняти села і міста. Яка його дальша доля – невідомо. Чи зустрів він перемогу, чи поклав голову десь на території Європи? Уже під кінець війни бабуся і мати отримали листа від Іванової дочки Любові, яка дуже дякувала за порятунок батька. На превеликий жаль, лист цей не зберігся через пожежу. Далі були важкі післявоєнні роки, голод, і зв'язок із сім'єю Івана було втрачено.

Уже після смерті матері, в квітні 2012 року, я написав листа на телепрограму «Жди мене» з проханням розшукати рідних Івана. Може, ще жива дочка Любов чи її діти. Але біда в тому, що прізвище Івана невідоме. Немає й точної адреси, а Чернігівщина велика. Але, як писала Леся Українка, «без надії сподіваюсь...», і, може, я ще зустрінусь із його рідною.

Можливо, хто із жителів Борзнянщини щось чув про історію цього порятунку і зможе відгукнутись. Нам треба за будь-яку ціну зберегти для нащадків пам'ять про тих, хто кував перемогу на фронті і в тилу.

До речі, за врятування євреїв Мар'янських держава Ізраїль присвоїла 2009 року моїм дідусю і бабусі, Івану Гордійовичу і Федорі Миколаївні Шиндибилам, а також моїй матері, Галині Будзінській почесні звання Праведників світу.

Ілля БУДЗІНСЬКИЙ,
місто Кам'янське (Дніпродзержинськ), тел. 098-243-64-18.

НОВИНИ, ПОДІЇ, ФАКТИ

НАПЕРЕДОДНІ СЕСІЇ

райради відбулося засідання постійних комісій. Основні питання, які погоджено винести на розгляд сесії, стосуються районного бюджету, змін до програм фінансової підтримки Борзнянської районної спілки учасників АТО, оздоровлення та відпочинку дітей, підтримки редакції Борзнянського районного радіомовлення. Вирішено винести на розгляд депутатів питання про комплексну районну програму підтримки сім'ї, забезпечення гендерної рівності і протидії торгівлі людьми та про виставково-ярмаркову діяльність.

Прийнято звернення до обласної держадміністрації та обласної ради щодо організації проведення протиепізоотичних заходів профілактики та боротьби з африканською чумою свиней мисливського господарства ТОВ МРП «Єгер» на території Ічнянського та Борзнянського районів та до Верховної Ради України, Президента України, Кабінету Міністрів України щодо продовження мораторію на продаж сільськогосподарської землі.

ЗАБРАЛА ВОДА

22-річна жителька Високого останнім часом проживала в Конотопі разом із співмешканцем. Там, на березі Сейму, компанією відзначали його день народження. Дівчина захотіла скупатися, але потрапила на глибину і зникла під водою. Її тіло знайшли водолази.

ЗГОРІЛА МАШИНА

У ніч із 21 на 22 липня в одному з господарств Малої Дочі зайнявся ВАЗ-2107. Вогонь поширився швидко, тож до приїзду пожежників з Високого машина згоріла разом із гаражем. Причина пожежі встановлюється.

ВИРОЩУВАВ КОНОПЛІ

26 липня в одному з господарств Омбиша правоохоронці вилучили 12 стебел конопель. Рослини направили на експертизу. За їх вирощування гос-

ВІДВІДАЛИ ПОЛТАВЩИНУ

Нещодавно бібліотекарі Чернігівщини відвідали полтавських колег. У складі делегації були й бібліотекарі з Борзни, Хорошого Озера, Воловиці, Плисок. Вони не тільки переймали досвід, а й поділилися своїми напрацюваннями з краєзнавства та бібліографії. Крім того, незабутні враження у наших земляків залишилися від відвідин історичних пам'яток І. Котляревського, В. Симоненка, Олеса Гончара, а також Мгарського Спасо-Преображенського монастиря.